

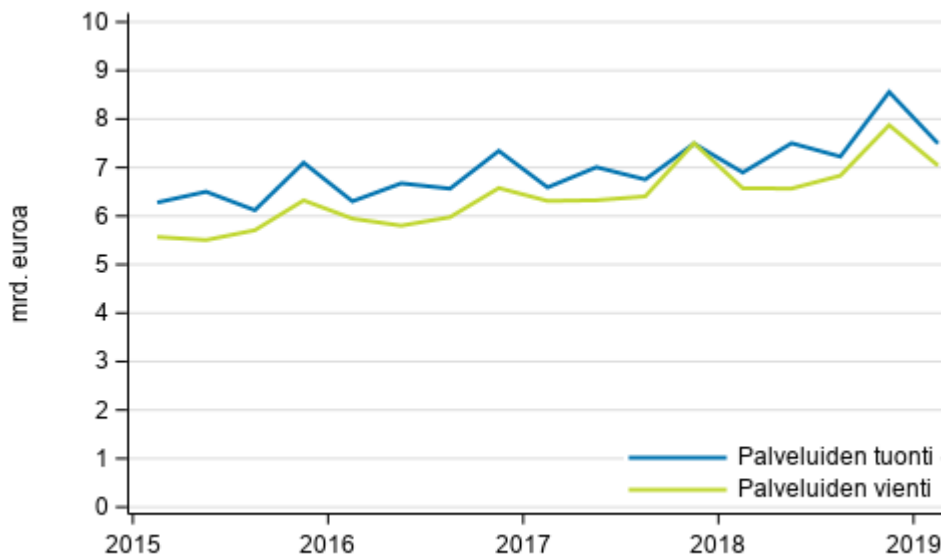
Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

2019, 1. vuosineljännes

Palveluiden ulkomaankauppa kasvoi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä

Palveluvienti kasvoi 7 prosenttia vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Palvelutuonti kasvoi 9 prosenttia. Palveluvientiä kasvatti lähinnä ICT-palveluiden sekä rakentamispalveluiden ja projektitoimitusten viennin kasvu. Tuonnissa kasvu oli laaja-alaisempaa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastosta, joka on osa [maksutasetta](#).

Kuvio 1. Palveluiden tuonti ja vienti neljännesvuosittain

Tavaroiden ja palveluiden yhteenlaskettu vienti kasvoi 5 prosenttia ja tuonti yhden prosentin vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Tavaravienti kasvoi 4 prosenttia. Tavaratuonti sen sijaan laski 2 prosenttia.

Suomi vie ICT-palveluita ja tuo muita liike-elämän palveluita

Merkittävimmät ulkomaankaupan palveluerät vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä olivat muut liike-elämän palvelut, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut (ICT-palvelut) sekä kuljetuspalvelut. Yhdessä nämä palvelut muodostavat noin 60 prosenttia Suomen palveluviennistä ja 65 prosenttia palvelutuonnista.

Muita liike-elämän palveluita tuotiin 2,3 miljardilla ja vietiin 1,3 miljardilla eurolla. Myös kuljetuspalveluiden ulkomaankauppa oli alijäämäistä. Kuljetuspalveluita tuotiin 1,4 miljardilla ja vietiin 0,9 miljardilla eurolla. ICT-palveluita sen sijaan vietiin enemmän kuin tuotiin. Niitä vietiin 2,0 miljardilla ja tuotiin 1,1 miljardilla eurolla.

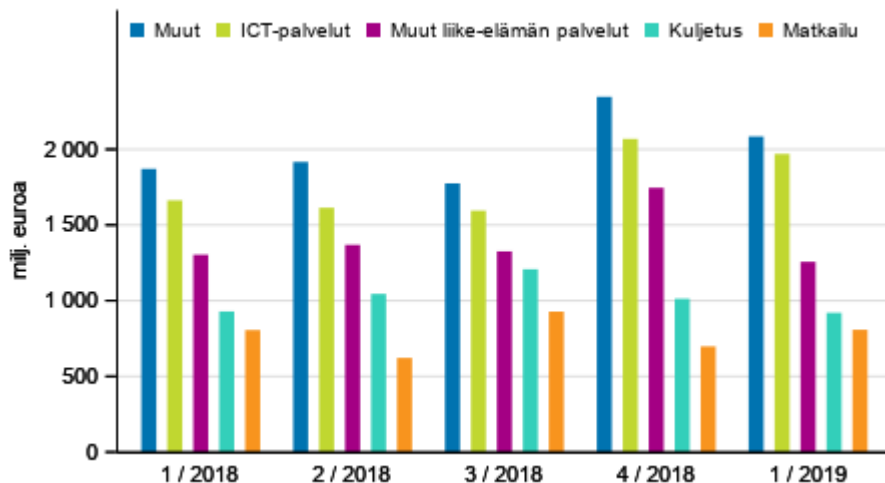
Ulkomaankaupan kasvun takana erityisesti ICT-palvelut

Palveluvientiä kasvatti ICT-palveluiden lisääntynyt vienti ulkomaille. Lisäksi rakentamispalveluiden ja projektitoimitusten vienti kasvoi. Ensin mainitun erän vienti kasvoi 18 prosenttia ja jälkimmäisen 27 prosenttia. ICT-palveluiden viennin kasvu oli kuitenkin euromääräisenä kaksinkertainen rakentamispalveluihin ja projektitoimituksiin verrattuna.

ICT-palvelut sisältävät esimerkiksi laitteistojen ja ohjelmistojen konsultointi- ja toteutuspalvelut sekä ohjelmistoihin kuuluvat yleiset liiketoiminnan tuottavuutta parantavat ohjelmat ja tietokonepelien ohjelmat.

Miltei jokaisen palveluerän tuonti Suomeen kasvoi tai pysytteli vastaavalla tasolla kuin edellisen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Eniten kasvua oli erissä ICT-palvelut, muut liike-elämän palvelut sekä rahoitus- ja vakuutuspalvelut.

Kuvio 2. Palveluiden vienti palveluerittäin

Yhdysvaltojen osuus Suomen ulkomaankaupasta kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä

Yhdysvaltojen osuus Suomen palveluviennistä oli noin 12 prosenttia vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Sekä tavara- että palveluviennin osuus Yhdysvaltoihin kasvoi reilun prosenttiyksikön vuodentakaiseen verrattuna. Euroalueen palveluviennin osuus puolestaan laski noin prosenttiyksiköllä; 30 prosenttiin.

Kokonaistuonnin osuus Yhdysvalloista kasvoi lähes viiteen prosenttiin. Palvelutuonnin lisääntyminen Yhdysvalloista selittää tätä tuonnin osuuden hienoista, alle prosenttiyksikön, kasvua. Euroalueen osuus kokonaistuonnista pysyi sen sijaan noin 40 prosentissa, kuten vuotta aiemmin.

Eurooppaan vietiin yli kaksi kolmasosaa Suomen viennistä, ja Euroopasta tuotiin lähes 80 prosenttia Suomeen tuotavista tavaroista ja palveluista. Euroalueen osuus Suomen ulkomaankaupasta Euroopan kanssa oli noin puolet vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.

Britannian osuus Suomen viennistä edelleen viisi prosenttia

Britannian osuus Suomen viennistä eli tavaroiden ja palveluiden yhteenlasketusta viennistä oli noin 5 prosenttia vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Osuus pysyi samansuuruisena vuodentakaiseen verrattuna.

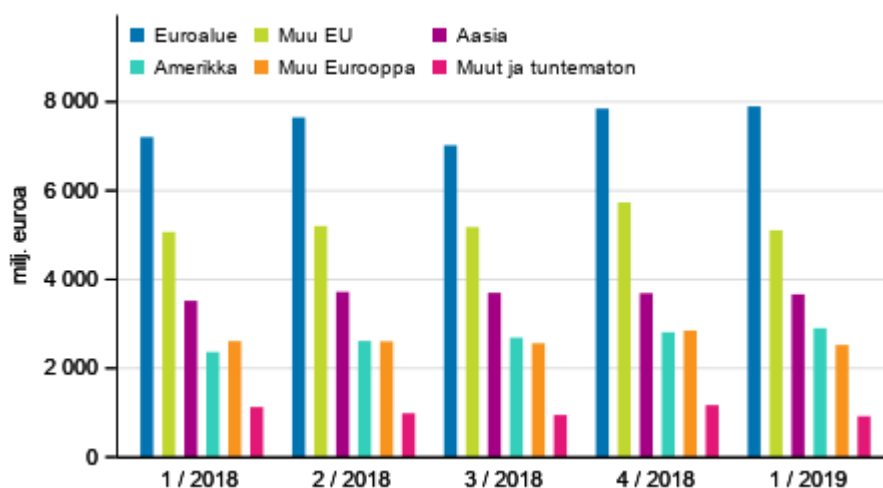
Britanniaan vietiin tavaroita lähes 0,8 miljardilla eurolla sekä vuoden 2019 että vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä. Palveluita vietiin vähemmän; 0,3 miljardin euron arvosta. Alle kolmasosa Suomen viennistä Britanniaan oli siten palveluita sekä kuluvan että edellisen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Britanniasta tuodaan yhtä paljon sekä tavaroita että palveluita

Britannian osuus Suomen tuonnista pysyi vastaavana kuin vuotta aiemmin, ollen noin 4 prosenttia. Britanniasta tuotiin Suomeen noin 0,5 miljardin euron arvosta palveluita vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä, kuten vuotta aiemminkin. Myös tavaroita tuotiin kyseisinä ajankohtina 0,5 miljardin euron arvosta.

Suomen tuonti Britanniasta kasvoi 56 miljoonaa euroa. Palvelutuonnin osuus tästä kasvusta oli 40 miljoonaa euroa. Prosentuaalisesti kokonaistuonti kasvoi 6 prosenttia vuoden 2019 kolmen ensimmäisen kuukauden aikana edellisvuoden vastaavan ajankohtaan verrattuna.

Kuvio 3. Maksutaseen mukainen tavaroiden ja palveluiden vienti alueittain

Ulkomaankaupan tilastot

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osa [maksutasetta](#). Tilasto sisältää tavaroiden ja palveluiden erittelyt tarkemmalla tasolla. Maksutaseessa noudatettavat maksutasekäsikirjan (BPM6) ohjeet ja suositukset ovat yhdenmukaisia kansantalouden tilinpidon järjestelmän (EKT 2010) kanssa. Kansantalouden tilinpito julkaistaan [neljännes-](#) ja [vuositasolla](#). Rajat ylittävän tavarakaupan tiedot julkaisee [Tulli](#). Tullin julkaisema tavarakauppa toimii lähdeaineistona tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa. Siihen tehdään määritelmistä johtuvia poistoja ja lisäyksiä maksutaseen mukaiseen tavarakauppaan pääsemiseksi.

Tullin tilastopalvelu, tilastot@tulli.fi, 029 552 335.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa.....	5
Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa.....	6
Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa.....	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maksutaseen mukainen vienti, milj. euroa

	2018				2019
	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	21 898	22 779	22 099	24 103	23 017
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	15 326	16 213	15 267	16 230	15 977
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	15 452	16 416	15 316	16 532	16 377
1.1.2 Tehtaaton tuotanto, valmistuttaminen ja välityskauppa	-126	-204	-49	-302	-400
1.2 Palvelut yhteensä	6 572	6 567	6 832	7 873	7 040
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	397	414	379	452	426
1.2.2 Kuljetus	929	1 045	1 208	1 013	920
1.2.3 Matkailu	806	622	928	698	808
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	583	547	486	740	738
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	86	88	82	102	82
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	641	697	690	887	671
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	1 663	1 614	1 595	2 069	1 970
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	1 304	1 369	1 326	1 746	1 257
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	170	193	154	208	142
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	437	481	497	663	395
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	697	694	675	875	720
1.2.9 Muut palvelut	164	171	138	166	168

Liitetaulukko 2. Maksutaseen mukainen tuonti, milj. euroa

	2018				2019
	1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes
1 Tavarat ja palvelut yhteensä	22 025	22 850	22 704	24 830	22 354
1.1 Maksutaseen mukainen tavarakauppa	15 127	15 349	15 478	16 272	14 858
1.1.1 Tullin mukainen tavarakauppa	16 344	16 665	16 359	17 213	16 121
1.1.2 Valmistuttaminen	-680	-805	-400	-412	-766
1.1.3 CIF-FOB -muunnos	-986	-1 005	-991	-1 038	-972
1.1.4 Muut erot	449	494	510	509	474
1.2 Palvelut yhteensä	6 898	7 501	7 226	8 557	7 496
1.2.1 Tuotannolliset palvelut	341	352	340	410	372
1.2.2 Kuljetus	1 391	1 514	1 501	1 514	1 413
1.2.3 Matkailu	1 063	1 383	1 404	1 301	1 078
1.2.4 Rakentaminen ja projektitoimitukset	382	405	352	520	387
1.2.5 Rahoitus- ja vakuutuspalvelut	222	225	217	329	319
1.2.6 Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	275	223	203	232	248
1.2.7 Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	875	982	827	1 098	1 115
1.2.8 Muut liike-elämän palvelut	2 137	2 203	2 173	2 921	2 346
1.2.8.1 Tutkimus- ja kehityspalvelut	465	396	386	573	440
1.2.8.2 Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	544	597	573	784	646
1.2.8.3 Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	1 128	1 210	1 214	1 564	1 261
1.2.9 Muut palvelut	212	215	210	231	216

Liitetaulukko 3. Maksutaseen mukainen ulkomaankauppa alueittain, milj. euroa

		2018				2019
		1. vuosineljännes	2. vuosineljännes	3. vuosineljännes	4. vuosineljännes	1. vuosineljännes
Tuonti	Yhteensä	22 025	22 850	22 704	24 830	22 354
	..Eurooppa	17 145	18 059	17 736	19 372	17 403
EU28	13 720	14 874	14 056	15 802	14 143
Euroalue	8 471	9 068	8 347	9 365	8 569
Alankomaat	1 212	1 390	1 249	1 408	1 213
Saksa	2 743	2 827	2 616	2 869	2 584
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 249	5 806	5 709	6 437	5 574
Britannia	948	1 028	957	1 022	1 004
Ruotsi	2 592	2 821	2 818	3 235	2 746
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	3 425	3 185	3 680	3 570	3 260
Venäjä	2 233	2 085	2 409	2 222	2 233
	..Amerikka	1 322	1 454	1 515	1 678	1 570
Yhdysvallat (USA)	876	968	1 069	1 112	1 040
	..Afrikka	355	313	271	269	216
	..Asia	3 104	2 914	3 074	3 313	3 061
Kiina	1 235	1 269	1 387	1 477	1 288
	..Muut ja tuntematon	99	109	108	198	104
Vienti	Yhteensä	21 898	22 779	22 099	24 103	23 017
	..Eurooppa	14 887	15 457	14 764	16 430	15 530
EU28	12 276	12 851	12 200	13 581	13 005
Euroalue	7 207	7 648	7 022	7 847	7 897
Alankomaat	1 359	1 234	1 333	1 515	1 338
Saksa	1 850	2 453	1 781	1 948	2 359
Euroalueen ulkopuolinen EU28	5 069	5 203	5 179	5 733	5 108
Britannia	1 093	1 113	1 036	1 229	1 066
Ruotsi	2 718	2 842	2 832	3 105	2 784
EU:n ulkopuolinen Eurooppa	2 611	2 605	2 563	2 849	2 525
Venäjä	1 100	1 105	1 138	1 278	1 062
	..Amerikka	2 365	2 616	2 689	2 811	2 902
Yhdysvallat (USA)	1 801	1 891	2 010	2 037	2 220
	..Afrikka	767	570	557	658	543
	..Asia	3 520	3 720	3 699	3 691	3 665
Kiina	1 016	1 099	1 062	1 034	1 118
	..Muut ja tuntematon	360	417	391	512	378

Tietojen tarkentuminen

Maksutaseen mukaisten tavaroiden ja palveluiden tarkentuminen, milj. euroa

		1. julkistus	Edellinen julkistus (2019-03-15)	Uusin julkistus (2019-06-14)	Tarkentuminen
Tavaratuonti	2018Q1	15 117	15 105	15 127	10
	2018Q2	15 041	15 323	15 349	308
	2018Q3	15 423	15 466	15 478	55
	2018Q4	16 257	16 257	16 272	15
Tavaravienti	2018Q1	15 450	15 403	15 326	-124
	2018Q2	16 004	16 283	16 213	209
	2018Q3	15 191	15 294	15 267	76
	2018Q4	16 183	16 183	16 230	47
Palvelutuonti	2018Q1	6 776	6 897	6 898	122
	2018Q2	7 465	7 500	7 501	36
	2018Q3	7 225	7 225	7 226	1
	2018Q4	8 556	8 556	8 557	1
Palveluvienti	2018Q1	6 378	6 572	6 572	194
	2018Q2	6 770	6 567	6 567	-203
	2018Q3	6 716	6 832	6 832	116
	2018Q4	7 873	7 873	7 873	0

Laatuseloste: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto kuvaa Tavaroiden ja palveluiden vientiä ja tuontia karkealla tuote- ja aluejaottelulla neljännesvuositasolla. Tilasto kuvaa ulkomaankaupan kokonaisuutta ja muodostaa linkin IMTS-manuaalin (International Merchandise Trade Statistics, Tulli) ja BPM-manuaalin (Balance of Payments Manual, maksutase) mukaisen tavarakaupan välille. Palvelukaupan osalta noudatetaan Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan MSITS 2010 -käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa sisältyy vaihtotaseeseen, joten tilasto muodostaa osan Suomen maksutasetta. Maksutasetilastointi perustuu Suomen lakisääteisiin velvoitteisiin tuottaa ja raportoida maksutasetilastoa Euroopan keskuspankille (EKP) (EKP:n suuntaviivat EKP/2011/23) ja Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle Eurostatille (Euroopan komission asetus N:o 555/2012) sekä Kansainväliselle valuuttarahastolle (IMF). Tilastotietoja käytetään myös kansantalouden tilinpidon ulkomaat -sektorin tietojen tuottamisessa.

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on valtakunnallisesti kattava. Koska tiedot kysytään yritystasolla, tilastoa ei voi alueellistaa.

1.2 Keskeiset käsitteet ja luokitukset

Ulkomaankauppa on tapahtuma, jossa Suomessa sijaitseva ja ulkomailla sijaitseva taloudellinen toimija (esim. yritys) käyvät kauppaa. Tavaroiden ja palveluiden viennistä syntyy tuloa. Tavaroiden ja palveluiden tuonnista syntyy menoa. Tilasto kattaa kaikkien Suomen kansantalouteen kuuluvien toimijoiden väliset tavaroihin ja palveluihin liittyvät transaktiot ulkomaille sijoittuneen talousyksikön kanssa. Maksutaseessa tavara- tai palvelutransaktio perustuu taloudellisen omistajuuden muutokseen. Tilasto sisältää myös konsernien sisäisen tavara- ja palvelukaupan.

Tullin mukainen tavarakauppa mittaa Suomen rajat ylittävää tavarakauppaa. Se perustuu Euroopan yhteisön lainsäädäntöön, jossa on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Yhdistyneiden kansakuntien tilastotoimiston kansainvälisen tavarakaupan tilastoja koskevat suositukset (IMTS-manuaali).

Maksutaseen mukainen tavarakauppa perustuu puolestaan omistajuuden vaihtumiseen. Maksutaseen mukaiset tavarakaupan tietojen pohjana käytetään Tullin mukaisen tavarakaupan tietoja, mutta siihen tehdään BPM6-manuaalin mukaisia käsitteellisiä muutoksia. Muutokset sisältävät tavaroiden kuljetukseen liittyvän CIF-FOB-vähennyksen, välityskaupan lisäyksen, valmistuttamiseen liittyvät lisäykset ja poistot sekä muut tavarakaupan lisäykset ja poistot, kuten alustoimitusten tuonnin, palautukset, salakuljetuksen ja yksityishenkilöiden käymän verkkokaupan.

Palveluiden erittelyt perustuvat MSITS 2010 -manuaalin EBOPS 2010 palveluluokitukseen.

Palvelut on luokiteltu seuraavasti ja joidenkin palveluerien nimet muuttuivat 22.9.2017 alkaen

- Tuotannolliset palvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut
Uusi nimi: Huolto- ja korjauspalvelut, muualla luokittelemattomat
- Kuljetus
- Matkailu
- Rakentaminen ja projektitoimitukset
- Vakuutus- ja eläkepalvelut
- Rahoituspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat rojalit ja lisenssimaksut
Uusi nimi: Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualla luokittelemattomat
- Vanha nimi: Televiestintä-, tietotekniikka- ja tietopalvelut
Uusi nimi: Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut
- Muut liike-elämän palvelut

- Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut
- Vanha nimi: Muualla luokittelemattomat julkishallinnon palvelut
Uusi nimi: Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualla luokittelemattomat

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa –tilaston laatimiseen käytetään suoraa tiedonkeruuta ja muista taloustilastoista johdettua tietoa. Tulli kerää tiedot Suomen rajan ylittävästä tavaroiden ulkomaankaupasta sekä julkaisee ulkomaankauppatilastot. Tilastokeskus kerää tai johtaa kansainvälisen palvelukaupan sekä ulkomailta ulkomaille tapahtuvan tavarakaupan tiedot.

2.1 Tavarat

Maksutaseen mukaisessa tilastoinnissa tavarantuonnin arvot muutetaan Tullin tilastoimista CIF-arvoisista maksutaseen FOB-arvoiksi, jolloin rahdin ja vakuutuksen osuus tavarantuonnista siirretään kuljetus- tai vakuutusmenoihin. Lisäksi tuontiin lisätään alustoimitukset, joihin kuuluvat muun muassa satamissa ja terminaaleissa hankitut tavarat ja polttoaineet. Maittain jaetuissa tavarakauppatiedoissa vienti on tilastoitu määrämään, tuonti EU-alueelta lähetysmaan ja tuonti EU:n ulkopuolelta alkuperämään mukaan.

Tulli kerää rajat ylittävän tavarakaupan tilastoinnissa tarvittavat tiedot. Tiedot Suomen kaupankäynnistä EU:n ulkopuolisten maiden kanssa saadaan tullausjärjestelmästä. EU:n sisäisestä kaupasta tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain Intrastat-järjestelmän mukaiset tilastotiedot Tullille.

Tavarat kattavat irtaimen omaisuuden, jonka omistus siirtyy yhdessä maassa olevalta yksiköltä toisessa maassa olevalle yksikölle. Rajat ylittävä kauppatavara kirjataan maksutaseessa markkina-arvoon (FOB) ja siitä poistetaan rajat ylittävät tavarat joissa ei tapahtu omistajuuden muutosta.

Välityskauppa, ulkomailta ulkomailta valmistutettavaksi ostetut tavarat ja ulkomaille myyty tavara, joka on valmistettu ulkomailta kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa, kuten myös alustoimitusten tuonti. Yksityishenkilöiden verkkokauppa ja salakuljetus johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2 Palvelut

Palvelut ovat sellaisen tuotannollisen toiminnan seurausta, joka muuttaa niitä kuluttavien yksiköiden olosuhteita tai edistää tuotteiden ja rahoitusvarojen vaihdantaa. Palvelut eivät yleensä ole erillisiä eriä, joihin voisi kohdistua omistusoikeuksia, ja yleensä palvelua ja palvelun tuottamista ei voi erottaa toisistaan.

2.2.1 Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelu

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa tiedustellaan suomalaisten yritysten käymä palveluiden ulkomaankauppa. Tiedustelu kattaa tuotannolliset palvelut, muualla luokittelemattomat huolto- ja korjauspalvelut, kuljetuksen, rakentamisen ja projektitoimitukset, rahoituspalvelut (pl. FISIM), muualla luokittelemattomat henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut, muut liike-elämän palvelut sekä henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut.

Tiedustelun kehikko muodostetaan Tilastokeskuksen yritysrekisterin pohjalta. Tiedot kootaan neljännesvuosi- ja vuositiedonkeruulla suoraan yrityksiltä. Neljännesvuositiedusteluun valitaan noin 1 000 palveluiden ulkomaankaupan merkittäväntä yritystä, jotka edustavat tilastossa itseään. Vuositiedustelu kattaa noin 2 000 yritystä, jotka valitaan tiedusteluun satunnaisesti. Satunnaisotos on ositettu ulkomaalaisomisteisuuden, henkilöstömäärän ja toimialan perusteella. Otostiedot korotetaan kattamaan tiedustelun ulkopuolelle jäävät yritykset. Vastaamattomien itseään edustavien yritysten tiedot imputoidaan edellisen vuoden vastauksen tai henkilöstömäärän perusteella.

2.2.2 Matkailu

Matkailuerään tilastoidaan kaikki muut matkasta aiheutuvat menot kuin maiden väliset kuljetukset, jotka luetaan kuuluvaksi kuljetuserään. Matkailuerään kuuluviksi luetaan myös risteilyistä, kausi- ja rajatyöntekijöistä sekä ulkomaisesta opiskelusta ja sairauenhoidosta aiheutuneet menot. Menojen osalta tilasto perustuu suomalaisten matkailu -tilastoon ja tulojen osalta majoitustilastoon sekä menetelmälliseen arvioon.

2.2.3 Kuljetus

Kuljetuspalvelut kattavat meri-, ilma- ja muiden liikennemuotojen henkilö- ja rahtikuljetuksen sekä niitä palvelevan toiminnan, joka sisältää mm. alusten maksamat ahtaus-, satama-, väylä- ja luotsimenot. Lisäksi kuljetuspalvelut kattavat posti- ja kuriiripalvelut. Kuljetusrahtitulot ovat suomalaisten varustamojen, lentotai kuljetusyhtiöiden ulkomaisten tavaroiden kuljetuksista ansaitsemia tuloja. Vastaavat menot ovat ulkomaisille kuljettajille maksettuja kuljetusmenoja.

Huomattava kuljetustuloerä on ulkomaisilta matkailijoilta saatu kuljetustulo, joka jakautuu merikuljetustuloon ja lentokuljetustuloon. Vastaavat menot ovat suomalaisten ulkomaisille kuljetusyriyksille maksamia menoja.

Kuljetuspalveluiden tulot kerätään palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedustelussa. Meri- ja lentoliikenteen rahtikuljetusmenot perustuvat Tullin mukaiseen tavarakauppaan tehtävään CIF-FOB -muunnokseen. Tieliikenteen rahtikuljetusmenot sekä posti- ja kuriiripalveluiden menot perustuvat palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tiedusteluun. Muut kuljetusmenot johdetaan kansantalouden tilinpidossa.

2.2.4 Muut palvelut

Tiedot ulkomaisista vakuutustuloista ja -menoista saadaan Finanssivalvonnan toteuttamasta vuosikyselystä. Kyselyssä ovat mukana kaikki Suomessa vakuutuksia myyvät yritykset. Tavaravakuutusta koskevat tiedot perustuvat pääosin Tullin määrävuosittain toteuttaman tavarakaupan rahti- ja vakuutuskyselyn tuloksiin. Lisäksi suomalaisilta yrityksiltä tiedustellaan palvelukyselyn yhteydessä niiden ulkomailta hankkimia vakuutuspalveluja.

Muualla luokittelemattomien julkishallinnonpalveluiden tiedot johdetaan kansantalouden tilinpidossa, kuten myös rahoituspalveluihin kuuluva FISIM, yksityishenkilöiden käymä sähköinen verkkokauppa sekä harmaa talous.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maksutasetilastojen laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on kiinnitetty suurta huomiota käytännön kyselykehikkojen määrittelyyn ja rekisterien tarkkuuteen. Tietojen oikeellisuutta ja tarkkuutta tarkastellaan säännöllisesti. Suomen tilastot ovat herkkiä juuri kehikko- ja mittausvirheiden suhteen, koska Suomessa on kansantalouden kokoon verrattuna erittäin suuria kansainvälisiä yrityksiä.

Vuosikyselyihin perustuvat tiedot arvioidaan tilastovuoden neljännesvuositilastoihin. Siten tietojen saanti täydentyy ajan mittaan, mikä saattaa johtaa huomattaviin korjauksiin tilastoissa. Tulli korjaa kuukausittaisia ulkomaankauppätietoja vähitellen tilastovuotta seuraavan vuoden kevääseen saakka.

Palveluiden ulkomaankaupan ja ulkomaisten tavaravirtojen tärkeimmät virhelähteet liittyvät vastauskatoon sekä yli- ja alipeittoon. Kyselytutkimuksen peitolla tarkoitetaan tutkimuskehikon oikeellisuutta suhteessa siihen yritysjoukkoon, joka kyselyllä halutaan tavoittaa. Tämän tiedustelun kohdalla lähinnä alipeitto on mahdollinen virhelähde, koska kaikkien vientiä ja tuontia harjoittavien yritysten määrittäminen on haastavaa.

Palveluiden määritelmät sekä tiedonantajien mahdollisuudet toimittaa niiden mukaista relevanttia tietoa ovat yksi oleellinen virhelähde. Palveluerien määritelmien suhteen tapahtuu väärinkäsityksiä, jolloin tiedustelun vastaukset jäävät puutteellisiksi tai kirjautuvat osin väärin eriin. Lisäksi tiedonantajien on joissakin tapauksissa hankala kerätä oikeat tiedot yrityksen tietojärjestelmistä, jolloin tieto on arvioitu yrityksessä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosittaiset tiedot julkaistaan samaan aikaan Maksutase ja ulkomainen varallisuusasema -tilaston kanssa eli noin 11 viikon viiveellä kunkin neljänneksen päättymisestä. Vuositiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syksyyn mennessä, kun kaikki perustiedot on saatu. EKP:n ja Eurostatin korjausrytmin mukaan suurimmat korjaukset tehdään aina maaliskuun ja syyskuun lopussa. Tuolloin korjataan kaikki edellisen vuoden neljännesvuositiedot, jotta ne saadaan yhteneviksi korjattavien vuositason lukujen kanssa.

Myös päättynyttä vuotta edeltävän vuoden tietoja korjataan. Luvut tulevat lopullisiksi yli kahden vuoden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppatilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://stat.fi/til/tpulk>.

Lisätietoja tilastosta antavat Yhteystiedot -sivulla mainitut henkilöt. <http://www.stat.fi/til/tpulk/yht.html>

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastoa laaditaan kansainvälisten tilastostandardien ja IMF:n maksutasekäsikirjan (6. painos vuodelta 2009) mukaisesti, mikä takaa tilaston vertailukelpoisuuden. Lisäksi käytetään Yhdistyneiden kansakuntien julkaiseman kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevan käsikirjan (Manual on Statistics of international trade in services 2010) suosituksia, jotka ovat linjassa maksutasekäsikirjan kanssa. Uuden tilaston julkaisu alkoi kesällä 2016.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilasto on osaksi johdettu muista tilastoista. Tullin julkaisemien ulkomaankauppa- ja Tilastokeskuksen julkaiseman tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilaston välillä on eroja. Tulli julkaisee rajat ylittävän tavarakaupan, kun taas tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastossa ulkomaankauppa perustuu omistajuuden vaihdokseen. Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa kattaa kaikki sektorit ja palvelut.

Lisätietoja

Tommi Kaatrasalo 029 551 3320

Terhi Tulonen 029 551 3604

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa 2019, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2343-4228 (pdf)